
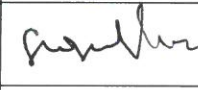

**GHID DE ELABORARE, REDACTARE ȘI SUSȚINERE
 A LUCRĂRII DE DOCTORAT**

DOMENIUL TEOLOGIE

UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA	COD: M-D-7	Ediția: 1
	GHID DE ELABORARE, REDACTARE ȘI SUSȚINERE A LUCRĂRII DE DOCTORAT - Domeniul Teologie	Revizia: 0
		Aprobat SENAT Data: 27.04.2017

	Nume și prenume	Funcția	Data	Semnătura
ELABORAT	Prof. univ. dr. Gheorghe Remete	Director Școala Doctorală de Teologie	09.03.2017	
AVIZAT	Conf. univ. dr. Gligor Mihai	Director CSUD	12.04.2017	
	Conf. univ. dr. Scheau Ioan	Președinte Comisia pentru învățământ, evaluarea calității, strategii, dezvoltare și promovare instituțională	19.04.2017	
	Conf. univ. dr. Hurbean Ada	Președinte Comisia juridică	19.04.2017	

INDICATORUL APROBĂRIILOR ȘI AL REVIZIILOR

Nr. crt.	Ediția	Revizia	Data aprobării în Senat
1.	1	0	27.04.2017

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA "1 DECEMBRIE 1918" DIN ALBA IULIA
FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ

RO - 510.207, Alba Iulia, Bd. „1 Decembrie 1918” Nr.13; Tel/fax. 0258.835.901; www.fto.ro,
email: teologiaalba@yahoo.com

GHID
DE ELABORARE, REDACTARE ȘI SUSȚINERE
A LUCRĂRII DE DOCTORAT*
(domeniul: teologie)

În vederea finalizării studiilor și obținerea diplomei de doctor în teologie, fiecare doctorand al Școlii Doctorale de Teologie (în continuare, SDT) din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă (în continuare, FTO), are obligația de a concepe, redacta și a susține public o lucrare scrisă care atestă capacitățile sale de *cercetare, argumentare și prezentare/apărare publică a unui subiect original* din domeniul teologiei.

Teza de doctorat trebuie să fie rezultatul unor cercetări personale, întreprinse de studentul doctorand pe parcursul unei perioade determinate de timp, sub supravegherea unui conducător de doctorate atestat. Lucrarea trebuie elaborată într-o formă simplă și sobră, evitându-se pe cât posibil exprimări sofisticate, redundante sau cu o falsă prețiozitate. Depărtându-se de stilul omiletic, oral și colocvial, autorii vor căuta să folosească eficient argumentarea științifică, fără a introduce idei și dezbateri care nu avansează cercetarea, evitând deopotrivă încărcarea inutilă a aparatului critic și îngreunarea lecturii.

Conținutul, forma și prezentarea publică a lucrării trebuie să se încadreze în următoarele norme generale:

Recomandări generale

- (1). Tezele de doctorat elaborate în cadrul FTO pot fi redactate și susținute numai în limba română. Prin excepție, pot fi redactate și susținute și într-una dintre limbile engleză, germană sau italiană, acele teze pentru care s-a prevăzut așa în contractul de studii (COD, Art. 23 (f)).
- (2). Alegerea/propunerea temei de cercetare se face de către conducătorul de doctorat în consultare cu studentul-doctorand. Îngrădirea acestei opțiuni a conducătorului de doctorat este interzisă (COD, Art. 60 (5)).
- (3). Titlul, structura și conținutul lucrării este stabilit, argumentat, asumat și redactat de studentul doctorand sub supravegherea și coordonarea îndrumătorului său. Acestea pot fi modificate la libera alegere a studentului-doctorand până în momentul presusținerii acesteia în cadrul comisiei de îndrumare. Titlurile sau modificările acestora sunt supuse

* Ghid elaborat în acord cu *Codul Studiilor universitare de doctorat* (HG 681 din 29 iunie 2011), *Legea Educației Naționale* (Legea 1/2011), *Regulamentului IOSUD* al Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia și *Regulamentul Școlii Doctorale de Teologie* din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia.

avizării comisiei de îndrumare și Consiliului SDT. Se vor evita titluri (și teme) cu caracter general, cu caracter introductiv într-un subiect, ori simple sinteze ale cercetărilor publicate în spațiul științific internațional.

- (4). Teza de doctorat, împreună cu toate anexele care o însoțesc (în format printat și digital), este un document public, ocrotit de drepturile privind proprietatea intelectuală, dar supus procedurilor stabilite prin normele legislative cu privire la acordarea titlului de doctor.

Structura tezei de doctorat

Structura tezei de doctorat trebuie să respecte cadrele formale cerute de legislație, de prezenta metodologie și de recomandările îndrumătorului.

- (5). **Coperta** trebuie să conțină următoarele informații:
- a). denumirea oficială a Universității, a Facultății și a Școlii Doctorale de Teologie [aliniat centru];
 - b). sigla Universității [aliniat centru];
 - c). mențiunea „Teză de doctorat” [aliniat centru];
 - d). conducătorul științific: prenume, nume, gradul didactic și gradul științific [aliniat stânga];
 - e). date despre studentul-doctorand (prenume, nume) [aliniat dreapta];
 - f). locul și anul susținerii tezei [aliniat centru].
- (6). **Pagina de titlu** repetă informațiile de pe copertă, dar sintagma „Teză de doctorat” va fi înlocuită cu titlului tezei *in extenso* [pagina de titlu este prima pagină din lucrare].
- (7). **Cuprinsul** urmează imediat după pagina de titlu și trebuie să reflecte structura și conținutul lucrării, cu indicarea paginii la care se găsesc nivelurile de conținut (capitole, subcapitole, concluziile, bibliografia, anexele etc.).
- (8). **Lista abrevierilor** trebuie să reflecte abrevierile utilizate frecvent de către autor pe parcursul lucrării (se recomandă folosirea abrevierilor consacrate în teologia românească).
- (9). **Introducerea** are rolul de a informa asupra scopului și a obiectivelor lucrării. În această parte a lucrării se vor prezenta pe scurt următoarele aspecte:
- a). *încadrarea* lucrării într-un domeniu tematic;
 - b). *scopul și obiectivele generale* ale lucrării (teza de cercetare¹). Definierea clară și fără echivoc a scopului cercetării este inima unei teze de doctorat; din acest motiv, scopul pune în valoare atât rezultatele cercetării, cât și modul de argumentare și construire a discursului științific;
 - c). *stadiul cercetării* este important și obligatoriu atât pentru a identifica nivelul de cunoaștere și înțelegere a temei, cât și capacitatea studentului-doctorand de a se raporta critic față de părerile emise de-a lungul vremii și de a identifica noi oportunități de cercetare;
 - d). *metodologia* de cercetare. Deși în domeniul științelor umaniste arareori se folosesc metodologii de cercetare care să răspundă unor criterii asemănătoare

¹ Chiar denumirea de „teză” reflectă sensul inițial al unei astfel de lucrări: un cercetător emite o (ipo)teză pe care o argumentează credibil, folosind instrumentarul științific al domeniului. Acest aspect este reliefat în unele culturi, unde finalizarea și susținerea tezei în fața unor specialiști din domeniu se numește „apărarea tezei”.

științelor tehnice, este necesară clarificarea metodei de abordare și cercetare a surselor, fenomenelor religioase și aspectelor particulare ale vieții Bisericii;

- e). *limitele cercetării*. Este recomandat ca tezele de doctorat să nu abordeze teme generale cu arii de cercetare și surse nepuizabile. În principiu, o cercetare științifică presupune analize detaliate și exhaustive asupra unui subiect, motiv pentru care limitarea ariei de cercetare trebuie determinată cu claritate (în timp, spațiu, aspect liturgic etc.).

(10). **Conținutul lucrării**

În special, partea de argumentare a ipotezei și a obiectivelor propuse în tema de cercetare reprezintă conținutul efectiv al lucrării. Materialul astfel alcătuit va fi structurat în capitole, subcapitole, paragrafe etc., corespunzătoare diferitelor tipuri de argumente sau idei prezentate. Structura efectivă și modul de împărțire în unități subsecvente aparține studentului-doctorand cu îndrumarea conducătorului de doctorat și a comisiei de îndrumare.

Conținutul lucrării va urmări pe cât posibil îndeplinirea următoarelor cerințe:

- a). *paragrafele și subparagrafele* care alcătuiesc lucrarea vor fi structurate într-o înlănțuire logică și trebuie să reflecte conținutul temei abordate, argumentele și sursele folosite. Se recomandă evitarea segmentării excesive a materialului (capitole/paragrafe/subparagrafe);
- b). de regulă, teza NU va depăși 250 de pagini, format A4 (aprox. 120.000 de cuvinte), fără anexe și tabele;
- c). *prezentarea informațiilor* (expunerea, frazarea, exprimarea) trebuie să fie clară, concisă, la subiect și corectă gramatical.
- d). *pluralul autorului*. Este recomandabil ca în exprimare să se utilizeze persoana I plural (*noi considerăm..., părerea noastră este...*) sau forma impersonală (*se afirmă..., s-a crezut multă vreme...*). Autorii vor evita exprimări colocviale sau forme specifice discursului oral (*v-am spus mai devreme...*).

(11). **Concluziile** conțin prezentarea succintă a principalelor rezultate obținute în lucrare.

- a). concluziile NU trebuie să repete sintetic părți sau capitolele ale lucrării;
- b). se va urmări *confirmarea sau infirmarea tezei* anunțate (pot exista și concluzii negative);
- c). vor fi menționate și eventuale *probleme deschise*, la care lucrarea nu a dat un răspuns plauzibil;
- d). în principiu, se pot face propuneri privind potențialele *direcții de cercetare viitoare*;
- e). se recomandă *punctarea aspectelor originale și inedite*, ca parte a contribuției personale la progresul cercetării și cunoașterii temei abordate.

(12). **Anexele** reprezintă o parte opțională a lucrării, care vine să completeze uneori conținutul acesteia. În anexe se introduc de obicei reproduceri, texte inedite, tabele etc.

(13). **Bibliografia** conține lista tuturor surselor de informare utilizate pentru elaborarea lucrării. Credibilitatea unei lucrări este strâns legată de aceste referințe bibliografice, care arată cât este de informat și de avizat autorul cu privire la tema tratată; din acest motiv, este de dorit ca autorii să facă o bună selecție a surselor de documentare.

- a). *Lista bibliografică* se redactează în ordine alfabetică, organizând sursele de documentare pe categorii: **i**) literatură primară (izvoare), **ii**) literatură secundară (dicționare și enciclopedii, monografii, studii și articole etc.) și **iii**) surse web/online;

- a). *Sursele online* vor fi folosite doar în situația în care nu sunt disponibile alte informații, în cazul literaturii publicate *online* și în cazul bazelor de date recunoscute. Acestea vor fi preluate cu maximă atenție, verificând calitatea informațiilor. Știind că pe internet pot circula informații eronate sau chiar mincinoase, se recomandă folosirea *site*-urilor oficiale ale diferitelor instituții, biblioteci sau edituri;
 - b). Argumentele biblice vor fi extrase din Biblia românească, edițiile oficiale ale Sinodului Bisericii Ortodoxe Române, cu excepția argumentărilor pentru care edițiile critice internaționale sau variante ale traducerilor în limbile moderne sunt absolut necesare.
- (14). **Indexul** de cuvinte, nume sau locuri poate fi introdus opțional, la sfârșitul lucrării.
- (15). **Declarația de autenticitate și originalitate și CV-ul autorului** vor fi anexate și semnate în original.

ATENȚIE: *Anexele, Bibliografia și Indexul* nu vor fi numerotate ca părți/capitole ale lucrării.

Redactarea

Grija pentru redactarea elegantă și plăcută a lucrării, coerența exprimării, consecvența și uniformitatea aparatului critic, precum și forma de alegere în pagină exprimă mult din atenția și preocuparea de care a dat dovadă candidatul. Din aceste motive, vă recomandăm să urmăriți următoarele aspecte:

(16). **Formatarea:**

- a). *Pagina:* A4, portret (landscape); margini (nonoglință): 3 cm (stânga), 2 cm (sus, jos, dreapta). Numerotarea paginilor începe cu pagina de titlu, care este considerată pagina 1 (dar pe care nu apare numărul paginii) și se continuă, până la ultima pagină, inclusiv anexele, indexul și bibliografia;
- b). *Textul:* caractere TimesNewRoman, 12 puncte, aliniat stânga dreapta (justificat) și spațiere 1,5 rânduri. Alinierea textului este stânga-dreapta (justificat), la 1,25 cm;
- c). *Titlurile* de capitole și subcapitole. Se scriu cu caractere majuscule, centrat, aldin (bold), iar cele de subcapitole se scriu cu caractere cursive². Titlul fiecărui capitol începe întotdeauna pe pagină nouă și este separat de text cu două rânduri oarbe (goale) înainte, și unul după; subcapitolele vor fi separate de text doar printr-un rând înainte.

(17). **Citatele** se evidențiază numai prin ghilimele.

- a). *Pentru evidențierea citatelor* se vor folosi ghilimele românești („.....”). Ghilimelele englezești (“...”) sau franțuzești («...») pot fi folosite numai în textele redactate în limba respectivă; în situația unor *citate în citate* se respectă următoarea regulă: „... «...» ...”.
- b). *Citatele mai mari de cinci rânduri* pot fi retrase cu 1 cm de la margine și vor fi separate de textul de bază printr-un rând orb atât înainte, cât și după. În cazul în care anumite citate fragmentează lucrarea, acestea pot fi trecute în note (au rolul de a completa și clarifica afirmațiile din textul de bază). Cu anumite excepții care

² **CAPITOLUL** : TmsNR 14, Bold, Majuscule, Centrat; **Subcapitolul**: TmsNR 12, Bold, Minuscule, aliniat stânga și numerotate (1. xxx; 1.1. xxxxxx; 1.1.1. xxxx etc.).

țin de necesitatea internă și imediată a argumentării, citatele mai mari de o pagină vor fi trecute la sfârșitul lucrării ca anexe;

- c). *Citarea izvoarelor.* În general, se recomandă ca citarea surselor să fie făcută direct din volumele colecțiilor consacrate ori a traducerilor recunoscute a acestora (PG, PL, SC, PSB etc.), și nu prin intermediul unor autori moderni. Autorii vor evita folosirea unor surse primare prin intermediul unor traduceri în limbi moderne, mai ales în situația în care există traduceri românești. Pentru traducerile românești, recomandăm utilizarea colecției PSB.

Notele și trimiterile bibliografice

Împreună cu lista referințelor bibliografice (Bibliografia), notele și trimiterile bibliografice formează aparatul critic al lucrării. Acestea se notează continuu și se așază în subsolul paginii, nu la sfârșitul lucrării. În situații particulare, numerotarea poate fi reluată pentru fiecare capitol.

În sistemul românesc, semnul de punctuație folosit la separarea indicațiilor este virgula (,), nu punctul. Sfârșitul fiecărei note sau trimiteri bibliografice se termină cu punct (.)

(18). **Notele de subsol**³ sunt explicații sau comentarii ale unor afirmații furnizate în textul de bază. Fiind considerate informații secundare, ele sunt plasate în subsolul paginii pentru a nu întrerupe cursivitatea lecturii și a ideilor. Desigur, notele pot conține și trimiteri la bibliografia din care a fost extrasă informația cu caracter secundar, tocmai menționată.

(19). **Trimiterile bibliografice** sunt indicații cu privire la identificarea locurilor din lucrările folosite de autor pentru extragerea informațiilor sau a argumentelor folosite în textul de bază.

- a). Notele și trimiterile bibliografice se trec *numai în subsolul paginii*, în ordinea în care apar în text, și se numerotează cu cifre arabe;
- b). În citarea unei cărți/monografii, trimiterea bibliografică este alcătuită în următoarea succesiune: Prenumele⁴ și NUMELE⁵ autorului / autorilor⁶ sau ale coordonatorului de volum (ed./eds.), *Titlul și subtitlul operei*, numărul volumului, dacă este cazul, (+ Titlul colecției, dacă există), traducătorul și alte indicații (cum ar fi: realizatorul studiului introductiv, al indicilor și notelor etc.), locul publicării sau *sine loco* (s.l.), Editura (Edit. Numele editurii), data editării sau *sine anno* (s.a.), pagina sau paginile (p.)⁷ de unde a fost preluat citatul/ideea. Opțional, titlurile lucrărilor în limbi străine pot fi traduse și plasate între paranteze drepte [___], după titlul original. Pentru sursele patristice din colecții cu valoare internațională (*Migne, Sources Chretienne* etc.) este necesară și menționarea coloanei/coloanelor.

³ Notele pot fi introduse cu comanda scurtă Ctrl+Alt+F.

⁴ Prenumele și NUMELE autorului vor fi redactate integral; NU sunt acceptate doar inițialele.

⁵ Numele de familie va fi redactat cu MAJUSCULE REDUSE (Ctrl+Shift+K).

⁶ Dacă sunt mai mult de 2-3 coautori, se va menționa doar primul autor, urmat de sintagma *et alii* (adică, și ceilalți)

⁷ Deși corect gramatical este ca semnul de punctuație (.) să fie urmat de o pauză, recomandăm ca înainte de cifra paginii/paginilor să NU se lase spațiu; despărțirea automată a cuvintelor (*hyphenate*) în timpul redactării computerizate poate trimite pe rânduri diferite abrevierea „p.”, de indicele paginii. Soluția poate fi adoptată și în cazul abrevierii „*op.cit.*”

Leonid USPENSKY, *Teologia icoanei* [Théologie de l'icône], traducere de Teodor Baconski, București, Edit. Anastasia, 2004, p.98.

CLEMENT Alexandrinul, *Pedagogul*, PG (Patrologia Graeca editată de J. P. Migne) vol. VIII, col. 156 C și 633 B [trad. rom. D. Fecioru în P.S.B. vol. 4, București, Edit. IBMBOR, 1982].

- c). Citarea unui studiu dintr-o **publicație periodică**: Prenumele și NUMELE autorului / autorilor „Titlul și subtitlul studiului/articolului”, (scris cu regular, între ghilimele), în *Numele revistei* (cu *italic*), numărul fascicolului/anul calendaristic și numărul paginii/-lor de la care s-a preluat citatul.

Ene BRANIȘTE, „Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite”, în *Studii Teologice*, 3-4/1958, pp.176-192.

- d). Citarea unui **studiu, a unui capitol / secțiuni** dintr-un volum colectiv (de ex. *proceeding*-uri ale unor sesiuni științifice, volume ale unor sesiuni științifice, volume de studii etc.); după menționarea cu exactitate a autorului și a titlului lucrării vor fi indicate informații cu privire la denumirea volumului și a manifestării științifice, locul publicării, editură, an, pagini.

Ovidiu PECICAN, „Penurie și izolaționism versus dezvoltare și deschidere”, în *Spiritualitate și consumism în Europa unită*, [referatele Simpozionului Internațional „Spiritualitate și consumism în Europa unită”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, 26-27 aprilie 2004], Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2004, p.25.

- (20). **Sursele electronice** se citează menționându-se autorul, titlul documentului, adresa electronică exactă și data consultării.

Institutul Național de Statistică: *Populația stabilă după principalele religii la recensământul din anul 2011 - rezultate preliminare* (Tabelul 8), disponibil la <http://www.recensamantomania.ro/wp-content/uploads/2012/08/TS8.pdf> (accesat la data de 15.02.2017).

Neagoie BASARAB, *Învățăturile lui Neagoie Basarab către fiul său Teodosie* (ediție electronică), București-Chișinău, Edit. Litera, p.28, lucrare disponibilă la <http://tineretulortodox.md/wp-content/uploads/2011/03/neagoie-invataturile.pdf> (accesat în 6.03.2017).

În cazul unor cărți, volume, publicații postate în spațiul virtual ca *fotocopii* sau format PDF (a căror formă și paginație este identică cu originalul), citarea bazei de date sau a sursei electronice este inutilă.

- (21). **Abrevierile latine**. Pentru ușurarea redactării aparatului critic se pot folosi *abrevierile latine* recunoscute internațional: *Idem*, *Ibidem*, *op.cit.*, *apud* etc. (lista este orientativă, întrucât se mai folosesc și alți termeni, mai puțin cunoscuți, cum sunt: *e.g.*, *supra*, *infra*, *passim*, *vide*).

- e). **Idem/Eadem** este un pronume latin care înseamnă „același/aceeași” și înlocuiește numele autorului/autoarei. Este utilizat cu litere cursive în referințe (note de subsol sau lista bibliografică) atunci când se citează o altă lucrare a autorului citat în nota precedentă.

- f). **Ibidem** este un adverb latin care se traduce prin „aceleași”, cu sensul de *același autor și aceeași lucrare* (citată anterior). Acest termen se folosește atunci când facem trimitere la lucrarea citată în nota precedentă. Spre deosebire de *Idem*, acest termen se scrie numai cu caractere cursive: *Ibidem*. În limba română nu se

utilizează prescurtarea *Ibid.*, specifică limbii engleze. Este total exclusă folosirea lui *Ibidem* atunci când în nota anterioară sunt citate mai multe lucrări.

- g). Folosirea titlurilor abreviate exclude necesitatea utilizării formulei *op.cit.* (*opus citatum*, adică „opera citată”), folosită pentru citarea aceleiași lucrări (întotdeauna ultima) a unui autor menționat într-o notă anterioară (însă nu în cea imediat anterioară, situație pentru care folosim *Ibidem*). În general se întrebuițează când în lucrare, autorul respectiv nu este citat decât cu o singură lucrare. Din acest motiv, este exclusă utilizarea acestui mod depășit de citare.
- h). *Apud* este o prepoziție latină care înseamnă „după” sau „la”, cu sensul de „preluat de la”. Se utilizează în cazul citării indirecte a unei surse sau lucrări, prin preluare de la un alt autor, după formula: autorul și titlul preluat, locul, editura și anul apariției, pagina, *apud* autorul și titlul utilizat (pentru argumentare), locul, editura și anul apariției.
- i). *Cf.* este prescurtarea lat. *confer*, care provine din verbul *confero* = „a compara”. Se utilizează pentru a face trimitere la un alt loc sau la alte locuri din surse, ori la alte puncte de vedere decât cele ale autorului citat anterior (asemănătoare sau diferite).

(22). **Abrevieri proprii.** Cu toate că în domeniul științelor umaniste și teologie se utilizează pe scară largă abrevierile menționate, deoarece folosirea generalizată a redactării digitale a textelor crește riscul pierderii șirului citărilor subsecvente, recomandăm utilizarea unor abrevieri și prescurtări proprii. În această situație, este obligatorie citarea extinsă la prima menționare a sursei și consecvența modului de abreviere pe tot parcursul lucrării.

M. PĂCURARIU, *Dicționarul teologilor...*, p.215 sau

M. PĂCURARIU, *DTR*, p.215.

Pentru exemplificare, redăm o succesiune de **trimiteri bibliografice** (1-6; 10-13), de **note** (7-9) și de surse **WEB** (14-15):

1. Leonid USPENSKY, *Teologia icoanei*, traducere din limba franceză de Teodor Baconski, București, Edit. Anastasia, 2004, p.98.
2. *Ibidem*, p.6. [adică: Leonid USPENSKY, *Teologia icoanei*, trad. T. Baconski, București, Edit. Anastasia, 2004, p.6.]
3. Alexandru CIORĂNESCU, *Viitorul trecutului. Utopie și literatură*, Traducere din limba franceză de Ileana Cantuniari, București, Edit. Cartea Românească, 1996, p.222.
4. Nicolae BREBAN, *Riscul în cultură*, Iași, Polirom, 1997, p.15.
5. Ene BRANIȘTE, „Liturgia Darurilor mai Înainte Sfințite”, în *Studii Teologice*, 3-4/1958, pp.176-192.
6. Idem [adică Ene Braniște], *Liturgica generală*, București, Edit. IBMBOR, 1982, p.85.
7. Aspecte legate de problematica dezvoltării personalității copiilor școlari se regăsesc în diverse lucrări de specialitate. Din motive explicabile, cele apărute înainte de anul 1989 nu tratează aspectele duhovnicești ale creșterii și educării copilului.
8. Detalii privind relația și mecanismele create între icoană și cuvântul liturgic pot fi aprofundate în lucrarea lui Dumitru A. VANCA, *Icoană și Cateheză*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2005. A se vedea mai cu seamă capitolele *Cunoașterea prin cuvânt și prin imagine* (p.40-68) și *Analogie și complementaritate* (p.169-192).

9. Linia aceasta cu privire la modul de înțelegere a imaginilor sfinte, radical diferită de cea a răsăritenilor, se datorează mai cu seamă teologilor franci care – traducând și analizând documentele Sinodului VII Ecumenic (Niceea, 787) – au alcătuit un text cunoscut sub numele *Libri Carolini*. Aceștia, deși nu resping hotărârile sinodului, par să justifice icoana doar în funcție de atributul său didactic, istoric și estetic, neglijând în special funcția sa liturgic-sacramentală. (cf. „Libri Carolini”, în *Catholic Encyclopedia*, disponibilă online la <http://www.newadvent.org/cathen/03371b.htm>, accesat la 18.02.2017).
10. Leonid USPENSKY, *op.cit.*, p.247.
11. Emil CIORAN, *Istorie și utopie*, București, Edit. Humanitas, 1992, p.48.
12. Feodor M. DOSTOIEVSKI, *Crimă și pedeapsă*, traducere de Ș. Velisar Teodoreanu și I. Dumbravă; aparatul critic, de Ion Ianoși, București, Edit. Cartea Românească, 1981, p.626.
13. Leonid USPENSKY, *op.cit.*, p.225.
14. *Concluziile Sfântului Sinod cu privire la desfășurarea și hotărârile Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe din Creta (16-26 iunie 2016)*, disponibil pe site-ul Agenției de știri Basilica (<http://basilica.ro/concluziile-sfantului-sinod-cu-privire-la-desfasurarea-si-hotararile-sfantului-si-marelui-sinod-al-bisericii-ortodoxe-din-creta-16-26-iunie-2016/>, accesat la 18.02.2017).
15. *Recensământul populației și locuințelor 2002*, disponibil pe http://www.insse.ro/cms/files/RPL2002INS/index_rpl2002.htm (accesat la 15.02.2016).

Anexele, tabelele și reproducerile (imaginile)

- (23). **Anexele** se numerotează crescător pentru toată lucrarea (Anexa 1, Anexa 2 etc.) și este de dorit să aibă un titlu descriptiv. La fiecare anexă se va face apel cel puțin o dată pe parcursul lucrării. Înaintea setului de anexe, se pune o pagină de gardă a anexelor, care conține doar mențiunea ANEXE, centrată, la mijlocul paginii, scrisă cu fontul TmsNR, 20, bold. (Cuprinsul va indica doar numărul paginii de gardă a anexelor).
- (24). **Tabelele, imagini și figurile** (imagini, diagrame, grafice, capturi de ecran etc.) vor avea titlu și număr. Figurile și tabelele trebuie inserate în text alinate centrat. Se recomandă evitarea plasării figurilor sau a tabelelor înainte de prima lor menționare în text. Trimiterile vor fi marcate în textul de bază: Anexa 1, sau: fig. 3-6 și Tabelul 4 (scris normal); Tabelele, figurile și fotografiile trebuie însoțite de *legendă* (e.g. Tabelul 4: *Lista icoanelor praznicare din Colecția Arhiepiscopiei Alba Iulia* sau Tabelul 12: *Ponderea populației municipiului Alba Iulia, după confesiuni*).

Lista bibliografică (Lista generală a referințelor bibliografice)

Este lista tuturor lucrărilor folosite în cadrul tezei, pe care autorul le-a utilizat în documentare și în construirea conceptelor, ideilor sau argumentelor. Uneori se impune ca lista să fie lărgită chiar și cu lucrările din care nu au fost extrase citate, dar care i-au folosit autorului pentru înțelegerea temei abordate. Pentru onestitate și ușoară identificare a surselor folosite, este nevoie ca fiecare intrare să conțină toate informațiile despre autor și lucrare așa cum apar pe foaia de titlu.

(25). Reguli generale:

- a). La sfârșitul lucrării se va alcătui o listă bibliografică (vezi Anexa 1), în *ordinea alfabetică* a numelor autorilor, *fără titlurile academice sau profesionale*, numerotată cu cifre arabe, plasată înaintea anexelor;
- b). În cazul sfinților, apelativul „Sfântul” va fi pus înaintea numelui, și nu după (e.g. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la ...*, și nu: Ioan Gură de Aur, Sfântul, *Omilii la ...*), iar publicația va figura în lista bibliografică la litera „I”, în funcție de prenumele Ioan);
- c). În conformitate cu normele Academiei Române, ordinea este următoarea: NUMELE autorului, Prenumele, *Titlul lucrării* (scris cu italic), volumul, localitatea, editura, anul. Pentru un volum cu până la trei autori, succesiunea numelor va fi separată de bara oblică (/), dar în situația în care sunt mai mult de trei autori (sau neprecizat în pagina de titlu), în locul acestora/acestui se notează semnul *** urmat de titlul cărții și de celelalte referințe bibliografice; în această situație, în lista bibliografică alfabetică, volumul se va nota în poziția corespunzătoare primei litere a titlului.
- d). Numele editorilor va fi menționat înaintea titlului lucrării, urmat de mențiunea edit. între paranteze (edit./coord.). Pentru situația cu mai mult de trei editori/coordonatori, vezi supra.
- e). Pentru lucrările traduse în limba română sau cele cu studiu introductiv, prefață etc., după titlul lucrării și numărul volumului se vor specifica numele traducătorului și al celui care a făcut studiul introductiv, prefața etc., în ordinea în care apar în lucrarea respectivă.
- f). Pentru un studiu sau o publicație apărută în periodice se trec: NUMELE autorului, Prenumele, „Titlul articolului” (regular și între ghilimele), în *Numele publicației* (italic), numărul/anul calendaristic, paginile.

TOROCZKAI, Ciprian Iulian, „Rolul diaconișelor și problema hirotoniei femeii”, în *Revista Teologică*, 3/2011, p.183-193.

Exemplu:

BIBLIOGRAFIE

(sau *Listă bibliografică* sau *Listă a referințelor bibliografice*)

A. IZVOARE

SURSE⁸

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură* (Ediție jubiliară a Sfântului Sinod), București, Edit. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (în continuare IBMBOR), 2001.
2. *** *Ceaslov*, Sibiu, 1985.
3. *** *Evanghelia*, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1895.
4. Sfântul MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua* [col. Părinți și Scriitori Bisericești, vol.80], traducere din limba elină, introducere și note de Dumitru Stăniloae, București, Edit. IBMBOR, 1983.

⁸ Caracterul și tematica surselor trebuie adaptate în funcție de subiectul general. Spre exemplu, pentru o temă care tratează cultul în secolul al XIX-lea, lista surselor va fi extinsă și asupra cărților de cult de referință folosite în cercetare sau asupra unor colecții de texte vechi recunoscute.

DICȚIONARE, ENCICLOPEDII, MANUALE

5. *** (The) *Catholic Encyclopedia. An International Work of Reference*, Robert Appleton Company, New York, 1913 sq.
6. BRANIȘTE, Ene și BRANIȘTE, Ecaterina, *Dicționar enciclopedic de cunoștințe religioase*, Caransebeș, Edit. Diocezană, 2001.
7. BRANIȘTE, Ene, *Liturgica specială* (manual pentru institutele teologice), București, Edit. IBMBOR, 1985.
8. LECLERCQ, Henry și CABROL, Fernand (eds.), *Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie*, Paris, 1907 sq.

B. LITERATURA SECUNDARĂ⁹

MONOGRAFII

9. SCHONBORN, Cristoph, *Icoana lui Hristos*, traducere de Vasile Răducă, București, Edit. Anastasia, 1996.
10. USPENSKY, Leonid, *Teologia icoanei*, traducere de Teodor Baconski, București, Edit. Anastasia, 2004.

STUDII ȘI ARTICOLE

11. BRANIȘTE, Ene, „Liturgia Darurilor mai Înainte Sfințite”, în *Studii Teologice*, 3-4/1958, pp.176-192.
12. BREBAN, Nicolae, *Riscul în cultură*, Iași, Polirom, 1997.
13. *** *Cinstirea Sfințelor Icoane în Ortodoxie. Retrospectivă istorică, momente cruciale de stabilire a teologiei icoanei și de criză majoră*, [Sesiunea anuală a Comisiei Române de Studiu și Istoria Creștinismului. Centrul Social-Cultural „Sfântul Paisie de la Neamț”, 13-15 septembrie, 2007, Mănăstirea Neamț], Edit. Trinitas, Iași, 2008.
14. CIORAN, Emil, *Istorie și utopie*, București, Edit. Humanitas, 1992.
15. DOSTOIEVSKI, Feodor M., *Crimă și pedeapsă*, traducere de Ștefan Velisar Teodoreanu și I. Dumbravă. Aparatul critic de Ion Ianoși, București, Edit. Cartea Românească, 1981.
16. NOICA, Rafail, *Cultura duhului*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2002.
17. *** *Spiritualitate și consumism în Europa unită*, [Referatele Simpozionului Internațional „Spiritualitate și consumism în Europa unită”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia (26-27 aprilie 2004), Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2004. (acest volum va figura în lista bibliografică la litera S)
18. USPENSKY, Leonid/ BOBRINSKOY, Boris/ BIGHAM, Stephan/ BIZĂU, Ioan, *Ce este icoana ?*, traducere de Vasile Manea, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2005.

C. Surse WEB

19. *The Apostolic BIBLIE*, Hardback ed., disponibilă online la <http://biblehub.com> (accesată la 15.02.2017). [apare la litera B]

⁹ Monografiile sunt cărți sau volume colective care tratează exclusiv subiectul/tema dezbătută și în teza de doctorat.

20. *Concluziile Sfântului Sinod cu privire la desfășurarea și hotărârile Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe din Creta (16-26 iunie 2016)*, <http://basilica.ro/concluziile-sfantului-sinod-cu-privire-la-desfasurarea-si-hotararile-sfantului-si-marelui-sinod-al-bisericii-ortodoxe-din-creta-16-26-iunie-2016/> (accesat la 18.02.2017).
21. Institutul Național de Statistică, *Recensământul populației și locuințelor 2002*, disponibil la http://www.insse.ro/cms/files/RPL2002INS/index_rpl2002.htm (accesat la 15.02.2016).

Norme privind etica cercetării și redactării științifice

- (26). Teza de doctorat trebuie să fie o lucrare originală, inedită, care aduce o contribuție semnificativă domeniului teologie, sau care măcar contribuie semnificativ la mai buna cunoaștere și aprofundare a subiectului abordat.
- (27). Folosirea cu bună știință a muncii și rezultatelor științifice ale altora, cu scopul de a obține calificări, diplome, recompense și promovări, constituie fraudă intelectuală și este condamnată atât de bunul simț, de poruncile biblice (Ieșire 20.15), cât și de legislația românească (*Legea nr. 206 din 27 mai 2004, privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare*). Astfel, înțelegând să respecte munca celorlalți, studentul-doctorand va menționa întotdeauna autorii textelor, ideilor, conceptelor și teoriilor cuprinse în teza de doctorat precum și în cuprinsul oricărei lucrări prezentate (oral) sau publicate, căutând să-și împrăzieze această deprindere pe tot parcursul vieții.
- (28). Pot fi reproduse idei, formule și teorii din diverse lucrări, inclusiv cele traduse de autor sau preluate de pe Internet, fără a fi considerate plagiat, dacă sunt scrise între ghilimele și dețin referința precisă a sursei. Reformularea în cuvinte proprii a textelor care aparțin altor autori sau rezumarea ideilor acestora, trebuie să facă referire precisă la textul original (trimitere bibliografică).
- (29). Pentru evitarea oricăror confuzii, redăm cele mai cunoscute forme de plagiere:
 - a). **Preluare integrală** (*Copy-paste*) – Autorul prezintă pasaje întregi dintr-o altă operă, cuvânt cu cuvânt, ca și cum aceasta ar fi propria sa creație.
 - b). **Copiere amestecată** – Autorul copiază paragrafe sau fraze amestecate, din diferite opere, fără indicarea surselor, pentru a se pierde urma surselor originale.
 - c). **Copierea prin repovestire** (Parafraza) – Autorul repovestește ideea, fără a prelua cuvânt cu cuvânt conținutul, „re-traducând” prin sinonime sau formulări analoge conținutul acesteia.
 - d). **Auto-plagiarea** – Autorul preia integral sau masiv dintr-o lucrare proprie, publicată anterior (format clasic sau digital), fără a indica faptul că acele idei, pasaje, texte etc. au mai fost publicate anterior.
 - e). **Menționarea incompletă sau incorectă** – Autorul menționează numele sursei, dar nu include informațiile specifice (titlu de lucrare, an, editură, oraș, pagină), sau include informații eronate. În felul acesta, corectitudinea preluării nu poate fi verificată și astfel pot fi ascunse pasaje preluate integral.
 - f). **Citarea mascată** – Autorul citează anumite pasaje corect, între ghilimele, indicând sursa și locul, dar evită să facă acest lucru la toate textele preluate. Deși atribuie un pasaj din textul său sursei, el maschează faptul că a preluat, fără referire, alte pasaje din aceeași sursă.
 - g). **Colajul** – Autorul citează corect sursele, dar întregul text nu este altceva decât un colaj din diferite surse, fără nicio contribuție personală a autorului.

- (30). Conducătorul de doctorat este responsabil în solidar cu autorul tezei, atât în ceea ce privește respectarea standardelor de etică profesională, cât și cu privire la calitatea conținutului, semnând în acest sens o declarație de certificare a originalității lucrării.

Proceduri premergătoare susținerii publice

- (31). După îndeplinirea obligațiilor academice și tehnice prevăzute în contractul de studii și în metodologiile IOSUD și SDT, anterior susținerii publice, teza de doctorat este prezentată în fața comisiei de îndrumare, în ședință publică, ședință la care sunt invitate și cadrele didactice ale FTO.
- (32). În vederea susținerii în comisia de îndrumare, teza va fi însoțită de cel puțin un *Raport de similitudini* eliberat de secretariatul IOSUD, împreună cu raportul explicativ al acestuia, redactat și semnat de către conducătorul de doctorat.
- (33). Recomandările membrilor comisiei de îndrumare, depuse în scris sau exprimate verbal, vor fi menționate în raportul ședinței de presusținere. Observațiile și recomandările sunt obligatorii și trebuie să se regăsească în varianta finală a tezei.
- (34). Decizia privind admiterea tezei de doctorat în vederea susținerii publice se ia prin unanimitate. Pot vota numai membrii comisiei de îndrumare.

Susținerea publică

După îndeplinirea tuturor procedurilor menționate în Codul studiilor de doctorat, în regulamentele IOSUD și ale SDT, teza trebuie susținută oficial în fața unei comisii formată din specialiști recunoscuți în domeniu.

Modul de prezentare a tezei în fața comisiei este la fel de important ca și elaborarea acesteia. În principiu, un text elaborat pe baza cercetărilor de mai mulți ani ar trebui prezentat cu lejeritate, aplomb și hotărâre, studentul-doctorand căutând să convingă comisia de cunoașterea temeinică a dezbaterii științifice cu privire la subiectul tratat, și de valabilitatea rezultatelor la care a ajuns, subliniind mai ales acele aspecte care identifică și personalizează cercetarea sa în spațiul academic.

Din acest motiv, în vederea susținerii publice a tezei de doctorat, studenții-doctoranzi vor acorda atenție următoarelor aspecte:

- (35). Întocmirea, multiplicarea și distribuirea în rândul auditoriului a unui *rezumat al tezei de doctorat în minim de 25 exemplare*. Rezumatul va conține informații minimale privind scopul și obiectivele cercetării, rezultatele și contribuția personală în clarificarea subiectului studiat, precum și un extras cu sursele principale și fundamentale de documentare. Rezumatul nu va depăși 30 de pagini, format A5.
- (36). Susținerea lucrării va trebui să se încadreze în limita timpului acordat de comisie; *de regulă 60 de minute*. Totuși, în cazuri speciale, studentul doctorand poate extinde timpul de prezentare dacă acest lucru se impune și a fost stabilit în prealabil cu președintele comisiei. Prezentarea poate fi făcută și în sisteme de prezentare digitalizate (PowerPoint, Impress etc.).
- (37). După prezentarea studentului-doctorand, membrii comisiei vor da citire *referatelor de apreciere asupra tezei*. Referatele trebuie să fie texte critice la adresa lucrării, concluzii documentate cu privire la conținut, metode și rezultatele obținute, și nu o recapitulare a părților ei componente, a numărului de citări și de surse.
- (38). După prezentarea referatelor urmează *o sesiune de întrebări și răspunsuri* în vederea clarificării și aprofundării diferitelor aspecte și din cuprinsul tezei de doctorat; acestea pot

veni atât din partea membrilor comisiei, cât și din partea publicului, în ordinea stabilită de președintele comisiei;

Criterii orientative privind atribuirea CALIFICATIVELOR

În vederea acceptării spre susținere, tezele redactate de către studenții doctoranzi trebuie să conțină următoarele informații:

(39). Criterii minimale de acceptare pentru susținere:

- a). *Titlul* concordă cu conținutul tezei, cu specializarea și cu aria de cercetare a îndrumătorului (În situația unor subiecte interdisciplinare, cercetarea a fost asigurată și coordonată în co-tutelă);
- b). Teza are bine delimitate *ipoteza de cercetare și obiectivele secundare*;
- c). *Stadiul cercetării* este bine conturat, autorul demonstrând cunoașterea ideilor și dezbaterilor științifice din fluxul național și internațional cu privire la tema cercetată, iar argumentarea este construită și pe literatura publicată cel puțin într-o limbă de circulație mondială. Autorul se poziționează critic și argumentat față de părerile exprimate în lumea științifică, în special față de autorii cu notorietate națională și internațională.
- d). *Metodologia cercetării* este adecvată tratării subiectului, este explicată în preambulul cercetării și aplicată consecvent pe tot parcursul lucrării;
- e). Teza delimitează clar *tematica și limitele cercetării*, anticipând totodată viitoare piste de cercetare;
- f). Autorul respectă *etica științifică* și de cercetare. *Sursele de documentare* și aparatul critic respectă normele metodologice unanim acceptate în domeniul științelor umaniste;
- g). *Concluziile* sunt clar formulate și sunt rezultate ca răspuns la ipoteza avansată;
- h). *Contribuția științifică a autorului este bine conturată*, acesta poziționând clar propriile rezultate față de stadiul cercetării, astfel încât rezultatele cercetării sale să contribuie real la misiunea Bisericii în lumea de azi;
- i). Autorul are cel puțin *două publicații științifice* în reviste de specialitate¹⁰.

(40). Calificative și Distincții¹¹

a). „Nesatisfăcător”:

- Teza nu întrunește criteriile minimale menționate mai sus;

b). „Satisfăcător”:

- Teza întrunește criteriile minimale de acceptare, dar este modestă ca demers și rezultate științifice;

c). „Bine”;

Distincție: „Cum laudae”

- Teza este un demers de cercetare corect construit, cu rezultate concludente și utile pentru cunoașterea temei;
- Autorul a participat cu cel puțin **două comunicări** la manifestări științifice (ca rezultate parțiale ale propriilor cercetări), iar acestea au fost publicate în volumele colective ale acestor manifestări sau în reviste de specialitate din domeniu;

¹⁰ Nu pot fi luate în considerare decât studii deja publicate și în care a fost menționată afilierea universitară față de Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Studiile aflate în evaluare sau „în curs de tipărire” nu vor fi luate în considerare.

¹¹ Atribuirea calificativelor conform acestor criterii este orientativă.

d). „Foarte bine”; **Distincție: „Magna cum laudae”**

- Teza reprezintă o foarte bună cercetare, cu un discurs argumentat și fundamentat pe o bogată bibliografie națională și internațională, cu rezultate semnificative care contribuie la îmbogățirea cunoașterii în domeniul teologiei cel puțin la nivel național;
- Teza aduce o nouă viziune, o nouă abordare a unui subiect cunoscut și dezbătut anterior, și contribuie la o mai bună înțelegere a fenomenului religios ori a vieții Bisericii;
- Autorul a participat cu cel puțin **trei comunicări** la manifestări științifice (ca rezultate parțiale ale propriilor cercetări), iar acestea au fost publicate în volumele colective ale acestor manifestări;
- Autorul a publicat **cel puțin două articole în reviste** de specialitate din domeniu, conform standardelor comisiei de specialitate CNATDCU;

e). „Excelent”; **Distincție: „Summa cum laudae”**

- Teza reprezintă o foarte bună cercetare, cu un discurs argumentat și fundamentat pe o bogată bibliografie națională și internațională, cu rezultate semnificative care contribuie la îmbogățirea cunoașterii în domeniul teologiei atât la nivel național, cât și internațional;
- Teza aduce în dezbateră publică o temă sau documente inedite, necunoscute sau neabordate în literatura de specialitate, care contribuie la evoluția cunoașterii și a domeniului;
- Autorul a participat cu **mai mult de trei comunicări** la manifestări științifice (ca rezultate parțiale ale propriilor cercetări), iar acestea au fost publicate în volumele colective ale respectivelor manifestări;
- Autorul a publicat în timpul stagiului de cercetare **cel puțin trei articole în reviste** de specialitate; dintre acestea cel puțin unul este indexat SCOPUS, ERIH sau ISI.

Aprobat, în ședința Consiliului Facultății de Teologie din Alba Iulia din 9.03.2017.

Aprobat în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

din 27 aprilie 2017.

PREȘEDINTE

Conf. univ. dr. Lucian Marina

AVIZAT

Oficiul Juridic

Consilier juridic Claudia Rotar

ANEXA 1
[Modelul copertei]

UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE
DOMENIUL TEOLOGIE

TEZĂ DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:

(Pr.) Prof. univ. dr. Prenumele și NUMELE

Autor:

Prenumele și NUMELE

Alba Iulia

2017

ANEXA 2

[Model pagina de titlu; prima pagină]

**UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE
DOMENIUL TEOLOGIE**

**ORIGINEA ȘI SURSELE
TEXTELOR LITURGICE PUBLICATE DE
MITROPOLITUL ANTIM IVIREANUL**

Conducător de doctorat:

(Pr.) prof. univ. dr. Prenumele și NUMELE

Autor:

Prenumele și NUMELE

Alba Iulia

2017